

Heydər Əliyev Fondu

Xeyirxahlıq və mərhəmət ünvanı

diqqətin parlaq bir nümunəsi kimi böyük tarixi əhəmiyyətə malikdir. Fondun prezidenti humanitar sahədəki fəaliyyətinə görə həmçinin "Birlik ulduzları" mükafatı ilə təltif edilmişdir. Azərbaycanın birinci xanımı Türkiyənin nüfuzlu "Ekovitrin" jurnalı tərəfindən keçirilmiş rəy sorğusunun nəticələrinə əsasən "İlin birinci xanımı" (First lady) seçilmişdir. İslam mədəni irsinin dünyada təbliği, Azərbaycanda və ölkə hüdudları xaricində nəcib xeyriyyə fəaliyyəti, təhsilə, tibbə verdiyi böyük töhfələrə görə Küveyt Dövlətinin Fəxri diplomu ilə təltif olunmuşdur.

Dünyanın ən nüfuzlu ictimai təşkilatlarının, mədəniyyət qurumlarının Heydər Əliyev Fonduna, onun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın şəxsiyyətinə göstərdiyi yüksək etimad, ümumilikdə dünyanın onun təmsalında Azərbaycan xalqına, milli mədəniyyətimizə, folklorumıza, tariximizə, incəsənətimizə göstərdiyi diqqətin ifadəsidir. Bu seçimlər, eyni zamanda, birinci xanımın təmsalında Azərbaycan qadınının öz fədakarlığını və bacarığını beynəlxalq miqyasda təsdiq etməsinə daha bir əyani sübutdur. Heydər Əliyev Fondu öz prezidentinin rəhbərliyi altında Azərbaycanca mədəniyyət diplomatiyasının müasir, sistemli, müasir dövrün çağırışlarına uyğun, ən əsası, təkə lokəl çərçivədə deyil, qlobal miqyasda həyata keçirən ilk və ən böyük təşkilatdır.

Mehriban xanım Əliyevanın ölkə hüdudlarını çoxdan ađlamış fəaliyyəti bu gün həm də qlobal miqyasda savadsızlıq aradan qaldırılmasına, multikultura-

ban xanımın fəaliyyətində təhsil və məktəb quruculuğu layihələrinin geniş yer tutması məntiqləyüdüdür. Son 12 ildə Heydər Əliyev Fondunun xətti ilə gerçəkləşdirilən bu layihələr, əslində, hərtərəfli perspektiv quruculuğun ön səngəridir. Fondun dəstəyi ilə tikilən, yenidən qurulan təhsil ocaqlarının sayı yüzlərlədir. Mehriban xanım bu məktəblərin hər birində şəxsən olmağa, vəziyyəti içəridən bilməyə, işlərə obyektiv qiymət verməyə çalışır. Çünki məktəb quruculuğunda xırda, ikinci dərəcəli heç nə olmamalıdır - bu, Mehriban xanımın yanaşmasıdır.

Azərbaycanın birinci xanımının ölkədə qadın hərəkatına inamla liderlik etməsi faktı xüsusi qeyd edilməlidir. Son illər mehriban xanım Əliyevanın Fondunun prezidentinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə Bakıda təşkil olunan yüksək səviyyəli beynəlxalq tədbirlərdə dünyada sülh və sabitliyin möhkəmləndirilməsi, mədəniyyətlərə qarşı dialoqun genişləndirilməsi, qadın hüquqlarının qorunması, savadsızlığın, dini, irqi ayrı-seçkililiyin aradan qaldırılması kimi nəcib, başəri ideyalar üstünlük təşkil etmişdir.

Hələ 2008-ci ildə Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilmiş "Mədəniyyətlərə qarşı dialoqda qadınların rolunun genişləndirilməsi" mövzusunda Beynəlxalq Bakı Forumu da sivilizasiyalararası dialoq, fərqli mədəniyyətlər arasında ortaq təmas nöqtələrinin tapılması, ümumbəşəri konsolidasiya prosesində qadınların rolunun aradaşdırılması, bu yönündə konkret fəaliyyət istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi baxımından va-

hüdudlarını aşaraq Avropadan Asiyaya dek böyük mədəni, tarixi, coğrafi areal əhatə edir.

Ermənistanın fitnələri səbəbindən aprel hadisələri zamanı şəhidlər verdik. Mehriban xanım onların xatirəsinə xüsusi hörmət əlaməti olaraq anım məclisi təşkil etdi. Dualar oxundu və əhsan verildi. Birinci xanımın iştirak etdiyi məclislər az olmur. Amma bu, xüsusi bir məclis idi. Bütün xalqımıza şəhid əsgərlərimizi yüksək tutmağa, onlara minnətdar olmağa, belə bir gündə ailələrinin yanında olmağa çağırış idi. Mehriban xanım layiqli bir Azərbaycan anası kimi şəhid yaxınlarına təsəlli verdi, onlara həmdəm və həmdərd oldu. Mehriban xanımın yüksək səmimiyyəti yalnız göz yaşlarında, şəhid yaxınları ilə doğmalığında deyildi. Həm də onların tək olmadığını sübut etməsində, bu ağır günlərdə dövlət kimi ezəmətli dayağa sahib olmalarını göstərməkdə idi.

Heydər Əliyev Fondunun prezidentinin hərəreti, səmimiyyəti, qayğısı arasında şəhid yaxınları olan xanımlar göz yaşlarını silidilər, təsəlli tapdılar, təskinlik yaşadılar. Və bildilər ki, arxalarında dövlət var, Prezident var, Mehriban xanım var!

Heydər Əliyev Fondunun və onun rəhbərinin bütün fəaliyyətini ikiye kəlmə ilə ifadə etmək istəsək bunu deməliyik: cəmiyyətə qayğı, gələcəyimizi qurmaq! Xarici siyasət, mədəniyyət və idman sahəsindəki bütün tədbirlər, işlər, səfərlər, səhiyyə, elm, təhsil və məktəb quruculuğu layihələri bu niyyətə yönəlib. Ölkəni sevirənsə, onun gələcəyi naminə işlə,

asan bir iş kimi görünə bilər. Amma belə deyil. Fransızlar ingilisdillil mədəniyyəti belə, özlərinə bərabər tutmurlar. Bu ölkədə mədəni proqramlar, özü də milli proqram və nəfis sərğilər təşkil etmək olduqca mürəkkəb məsələdir. Şübhəsiz, həmin işlərin başa gəlməsində Mehriban xanımın UNESCO xətti ilə gördüyü işlər və qazandıqı misilsiz şəxsi nüfuzu əsas amil olmuşdur. Biz bu nüfuzla fəxr etməli, onun qədrini bilməli, ondan öyrəndiyimiz ənənələri davam etdirməyi bacarmalıyıq. Bu işləri bizim diplomat və siyasətçilər, yetişən istedadlı gəncliyimiz, Mehriban xanımın açdığı yeni məktəblərin, fransız liseylərinin yetimləri icra edəcəklər.

Dünya birliyinə, qabaqcıl ölkələrə Azərbaycanın nüfuzunu artırmaq və başəri gücü ilə daxil olmaq - bu da Mehriban Əliyevanın mədəniyyət diplomatiyasının məxsusi konsepsiyasıdır. Həm də bu konsepsiyanın arxasında xalqımızı yaradıcı mədəniyyətinin başəri gücü durur. Xalqilik, başərilik, dövlət təfəkkürü də məhz budur.

Roma Papası II İoan Pavel Heydər Əliyevanın dövləti ilə Bakıya gələndən sonra ölkəmizin Vatikanla əlaqələri yeni səviyyəyə qalxdı. Prezidentimiz o zaman müdrikliliklə Vatikanla qətiyyətli və kilsə tikmək üçün torpaq bağışladı. Bu əlaqələri Azərbaycan mədəniyyətinin və tarixinin maraqları ilə bağlamaq isə Mehriban xanımın xüsusi xidmətidir. Ölkəmizin mədəniyyət səfəri kimi onun səfərləri haqqında mətbuatda sadəcə məhəbbət çıxır. Amma bu səfərlərin mahiyyətində Azərbaycan dövlətinin və mədəniyyətinin ciddi maraqları durur. Bu maraqların bir tərəfi də Poma Papalığının kitabxana, arxiv və muzeylərində saxlanılan Azərbaycana aid materiallarla bağlıdır.

Azərbaycanda həm islama qəder, həm islamdan sonra xristian mədəniyyəti, onun yazılı və maddi mədəniyyəti yad edilmişdir. Hər şeyi həyasızcasına öz adına çıxan erməni saxtakarlığına qarşı mübarizə üçün, dini cərəyanlar tarixinin bərpası, ölkəmizdə turizmin inkişafı üçün də bu mədəniyyəti öyrənməli və bərpa etməliyik. Albaniya probleminin həlli, lazım olan yazılı abidələr də Vatikanın arxiv və kitabxanalarında. Mehriban xanımın yazılı abidələri, onların erməni dilindən fərqli bir dildə olmasının sübutu ermənilərin Alban mədəniyyətinə iddialarına son qoya bilər. Bir müsəlman ölkəsinin xristian ermənilərə qarşı mübarizəsi şəraitində Vatikanın belə sənədlərə çıxış imkanı üçün əsas deyildir. Buna nail olmaq üçün Heydər Əliyev Fondu Vatikan katekombarı və digər abidələrin bərpası layihəsində iştirak etdi.

Mehriban xanımın Vatikanla səfərinin, bu ölkə ilə qurduğu əməkdaşlığın artıq ilk nəticələri var. Azərbaycan səfərlərinin bir sıra əlyazma və divanlarının nadir nüsxələri orada aşkar edilərək ölkəmizə gətirilib. Məlumdur ki, ağır təqib və qətlər şəraitində Azərbaycan küfürlü xristianlarla da sığınırırlar. Onların həmin sərədan türkcə mətnlərinin bir qismi Vatikan kitabxanasında və arxivlərdədir. Hürufi mədəniyyətimizin öyrənilməsi üçün bu əlyazmaların köklü əhəmiyyəti var. Ümid var ki, Vatikanla əməkdaşlıq çərçivəsində Mehriban xanımın açdığı bu yoldan xalqımızın oğurlanmış, gizlədilmiş tarixinin qaytarılması üçün hərtərəfli istifadə ediləcək. Vatikanla ən yaxşı əlaqələrin inkişafı bizim üçün köklü, siyasi əhəmiyyəti var və Mehriban Əliyevaya bu uzaqqöhrən fəaliyyətinə görə müxtəssisilərimiz də minnətdardır.

Mehriban xanımın Kənn şəhərində Mehriban xanımın dəstəyi ilə açılmış sərğilərdən birinin adı mənə son dərəcə simvolik görünür: "Azərbaycan: ənənələrin və gələcəyin ölkəsi". Bu adda Vatanimiz böyük məhəbbət və var, onun sabahına inam da var, onu qurub müasirləşdirmək arzusu da var, onunla fəxrət hissləri yaşamaq da var. Mehriban xanımın zərif vücudu və ruhu da bu ənənələrin və gələcəyin təmsalidir, qədim Odlar yurdunun gözəllik rəmzidir.

Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətində dəqiq və konkret hədəflər var: xeyriyyəçilikdən tutmuş ölkənin səhiyyə və təhsil sisteminin, mədəniyyət və incəsənətinin inkişafına, insan hüquqlarının qorunmasına, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki imicinin formalaşmasına qədər müxtəlif sferalarda yüksək fəallıq nümayiş etdirmək. Və bu missiya cəmiyyətin hər bir üzvünün böyük rəğbəti, xoş münasibəti ilə qarşılansın.

Nurlana ƏLİYEVA,
YAP Qadınlar Şurasının sədri,
professor

Bəşəri missiya

Müasir zamanda mədəniyyət diplomatiyası milli maraqların təbliği, münasiblərin qurulması, anlaşmanın əldə olunması üçün beynəlxalq əlaqələrin çox önəmli amili rolunda çıxış edir. Respublikamızın Şərq və Qərbi mədəniyyətləri arasında tutduğu mövqə, bu iki dünyanın zəngin mədəni irsinə sahibliyi, toqulanlığı və multikultural dəyərlərə sadiqliyi mədəniyyət diplomatiyasında ölkəmizin önəmli son dərəcə artırır. Azərbaycanın birinci xanımı, UNESCO və İSESCO-nun xoşməramlı səfəri, Milli Məclisin deputatı Mehriban Əliyevanın son 12 ildə inamla rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu yarandıqı vaxtdan digər sahələrdəki nailiyyətləri ilə yanaşı, dünyada mədəniyyət diplomatiyasının da mükəmməl örnəyini yaratmaqdadır.

Fond fəaliyyətə başladığı 2004-cü ilin may ayından ali məqsədinə bəyan etdi: Ümummilli lider Heydər Əliyevin zəngin dövlətçilik irsinin öyrənilməsi, onun ölməz ideyalarının geniş şəkildə təbliği olaraq praktik həyatda tətbiqi və gələcək nəsillərə çatdırılması! Bir çox tədqiqatçılar bu məqsədləri Heydər Əliyev Fondunun novatorluğu kimi də qiymətləndirirlər.

Ölkə başçısı İlham Əliyev fondun fəaliyyətini yüksək dəyərləndirərək bu nüfuzlu qurumun Azərbaycan xalqını və dövlətini daim yeniləşməyə və müasirləşməyə səslədiyini xüsusi vurğulamışdır: "Heydər Əliyev Fondu Azərbaycanı gələcəyə aparacaq gözəl bir vasitədir. Modernləşmə, müasirləşmə, dünya birliyinə inteqrasiya, Azərbaycanın milli maraqlarının müdafiə edilməsi, ölkəmizin dünyaya olduqı kimi təqdim edilməsi - bütün bu şərfəli funksiyalar bu fondun üzünə düşübdür. Düşübdür deyəndə, fond və fondun rəhbərliyi bütün bu işləri öz təşəbbüsü ilə görür..." Hazırda xalqın yüksək məhəbbətini və inamını qazanan Heydər Əliyev Fondu ulu öndərin adını şərəflə daşıyır, böyük rəhbərin xatirəsinə layiq fəaliyyət göstərir. Fondun prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya gələcəyin hesablanmış bu xoşməramlı missiyasını uğurla davam etdirir, milli intibah prosesinə yeni və dəyərli töhfələri verir.

Heydər Əliyev Fondunun çoxşaxəli fəaliyyətinin təkə Azərbaycanda deyil, ölkə hüdudlarından kənarda da rəğbətə qarşılanmasının səbəbləri kifayət qədərdir: qurum təkə milli-mənəvi dəyərlərin, qeyri-maddi irsin beynəlxalq aləmdə təbliği deyil, həm də sivil dünyada sülhü, sabitliyi, sivilizasiyalararası dialoqu, bir sözlə, insanlığın tərəqqisinə yönələn ali ideyaların reallaşdırılmasını, bu sahələrdə səylərin birləşdirilməsini hədəfə almışdır. Ümummilli liderin ideyalarını yaşadaraq bu nüfuzlu qurum öz prezidentli-

nin rəhbərliyi altında elm, təhsil, mədəniyyət, incəsənət, səhiyyə və idmanın inkişafına xidmət edən layihələrin reallaşdırılmasına, milli-mənəvi ideallara, humanist, insanpərvər dəyərlərə sadiq gənc nəslin formalaşdırılmasına, gender bərabərliyinin təmininə, sivilizasiyalararası dialoqun təşviqinə, nüfuzlu beynəlxalq qurumlarla beynəlxalq əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinə, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasına, xüsusilə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı ölkəmizin haqlı mövqeyinin beynəlxalq aləmdə dəstəklənməsinə və bu istiqamətdə son dərəcə uğurlu nəticələrə imza atmış, dərin ictimai rəğbət qazanmışdır.

Bu nüfuzlu qurumun fəaliyyəti son 12 ildə daim böyük marağa səbəb olmaqla layiqli dəyərləndirilmişdir. Fondun prezidentinin hələ 2004-cü ildə UNESCO-nun, 2006-cı ildə İSESCO-nun xoşməramlı səfəri adına layiq görülməsi də nəcib və humanist missiyaya beynəlxalq səviyyədə verilən ali qiymətdir. Azərbaycan birinci xanımı "Qızıl ürək" Beynəlxalq mükafatına, habelə Dünya Səhiyyə Təşkilatının İhsan Doğramacı adına Ailə Sağlamlıq Fondunun mükafatına, "Əsrərin xeyriyyəçisi" Beynəlxalq Fondunun Yaqut Xaç ordeninə, Fransanın "Şərəf legionu" ordeninə, Polşanın "Xidmətlərə görə" Böyük Komandor Xaç ordeninə, UNESCO-nun "Qızıl Motsart" medalına layiq görülmüşdür. 2011-ci ildə Krans Montana Forumunun Qızıl medalı ilə təltif olunan Mehriban xanım Əliyevaya 2012-ci ildə İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin fəxri professoru adını almışdır. İNTERPOL-un 2011-ci ildə təsis etdiyi - "Daha təhlükəsiz dünyanın yaradılmasına xidmətə görə" ya digər medalının bütün dünyada ilk dəfə olaraq Mehriban xanım Əliyevaya təqdim olunması da onun gördüyü işlərə verilən

lizm ideyalarının təbliğinə, fərqli sivilizasiyaların dialoquna xidmət edir. Son illər Bakıda kimsə qlobal beynəlxalq tədbirləri keçirməsi xəbərləri ilə təəccübləndirmək olmur. Şübhəsiz, bu və digər beynəlxalq tədbirlərin Azərbaycanı keçirilməsinin başlıca səbəbi respublikamızın dünya miqyasındakı nüfuzu, hörmətidir. Bunun nəticəsi olaraq paytaxtımızın son illər təşkilatçılıq etdiyi beynəlxalq tədbirlərin sırası ildən-ile genişlənir: Beynəlxalq Humanitar Forum, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin mədəniyyət nazirlərinin konfransı, Ümumdünya Mədəniyyətə Dəyərli Dialoq Forumu, Dünya Dini Liderlərinin Zirvə görüşü, III Qlobal Bakı Forumu, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu və s. Şübhəsiz, bu və digər tədbirlərin Bakıda keçirilməsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin milli maraqlara əsaslanan mükəmməl diplomatik fəaliyyəti ilə yanaşı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın mühüm xidmətləri də müştəsnadır.

Ötən il I Avropa Oyunlarının Təşkilat Komitəsinə uğurla rəhbərlik etmiş Heydər Əliyev Fondunun prezidenti bu məhəbbət tədbirinə də yüksək səviyyədə hazırlanmasını və başa çatdırılmasını təmin etmişdir. Yüksək komanda işinə, vətən, torpaq, yurd sevgisinə görə Azərbaycanın birinci xanımı, UNESCO və İSESCO-nun xoşməramlı səfəri Mehriban Əliyevanın I Avropa Oyunlarından dərhal sonra - 2015-ci il iyunun 29-da ölkə başçısı tərəfindən "Heydər Əliyev ordeni" ilə təltif olunması da bu əzmkar fəaliyyətə verilən adekvat qiymət olmuşdur. Bu ilin martında Macarıstanın Baş naziri Viktor Orbanın ölkəmizə rəsmi səfəri çərçivəsində Mehriban xanım Əliyevaya bu ölkənin ən ali mükafatı - "Macarıstanın Xidmətlərə görə Komandor Xaçı" ordeni ilə təltif olunmuşdur.

Azərbaycanın birinci xanımının çoxşaxəli fəaliyyətində təhsil və məktəb, təbiyyə və şəfqət kimi əsas istiqamətlər də mühüm yer tutur. Ona görə ki, ölkənin, insanların gələcəyi məktəb adlanan mədədəgahda ərsəyə gəlir. Balalarını məktəbə ayaq qoyanda ancaq evlərini və yaxınlarını tanıyırlar. Amma məktəbdən çıxanda öz milli tarixini bilən, müasir elmin əsaslarını mənimsəmiş vətəndaş olurlar. Hər şey məktəbdən başlayır və onun davamı kimi yaşanırlar. Buna görə də Mehri-

cib əhəmiyyət kəsb etmişdir. Azərbaycanın birinci xanımı həmin tədbirdə bütün qadınları sülhün, insanların dinc yaşamaşının düşmənlərinə qarşı mübarizə aparmağa çağıraraq demişdir: "Azərbaycan qadını aile dəyərlərinin qorunub saxlanması kimi mühüm bir sahədə də öz layiqli töhfəsini vermişdir. Şərq və Qərb dəyərlərini özündə birləşdirən Azərbaycan, beləliklə, gender məsələsində də nümunə ola bilər. Biz qadınları, adətən, iki model ilə üz-üzə qoyuruq. Belə hesab olunur ki, Şərq qadını daha çox ailəyə bağlıdır, Qərb qadını isə cəmiyyətdə yüksək mövqə axtarır. Reallıq isə iki mövqədən də çox-çox uzaqdır. Mən elə hesab edirəm ki, həm Şərq qadını, həm Qərb qadını tarix boyu elə nailiyyətlər əldə edib ki, onlardan biz hamımız faydalana bilərik".

Azərbaycanda xeyriyyə işinin tarixi qədimdir, insanlara yardım edən vaqiflər ölkəmizdə lap qədimlərdən mövcud olub. Mehriban xanım tarixi ənənəyə sözüün haqiqi mənasında yeni həyat verib, bu çoxəsrlik məramı bu gün ən yüksək səviyyədə gerçəkləşdirir. Xeyriyyəçiliyin sistemli hərəkat kimi təşəkkülə haqiqətən də Azərbaycandan başqa digər yerlərdə az rastlanır. Doğrudur, xeyriyyəçilik müəyyən qədər əksər ölkələrdə var: tələyi və işi uğurlu adamlar müəyyən yaşa çatandan sonra Qərbdə də xeyriyyə ilə məşğul olurlar. Amma bizdə əksinə, xeyriyyəçiliyə gənclərimiz, cavan oğlan və qızlarımız can atırlar və ən çox da uşaq evlərini himayəyə götürürlər. Onlarla yaxından tanış olanda görürsən ki, bu yeni-təməzlər özləri də varlı desəylik. Di gəl ki, imkanları daxilində mənəvi borc hissini unutmurlar, öz xeyirxahlıqlarını ürəkli, məhəbbətlə edirlər. Kiçik qruplar üzəldən uşaq evlərindəki ata-anasız körpələrin qapısını açır. Kimsəsizlərə baş çəkmək özü misilsiz bir şəfqətdir. Bu kimi fəaliyyət məhz bir şərfəli nümunəyə əsaslanır: Mehriban xanımın təmənnəsiz, fədakar mərhəmətinə!

Mehriban xanımın rəhbərliyi altında həyata keçirilən xeyriyyəçilik missiyası yalnız məmlekətimiz miqyasında ən mükəmməl örnək deyil. Bu, həm də dünya miqyasında ən layiqli humanizm nümunələrindəndir!

Təsədüfi deyil ki, Mehriban xanım Əliyevanın və Heydər Əliyev Fondunun xeyirxahlıq əməlləri artıq Azərbaycanın